

Перелік проблемних питань від органів місцевого самоврядування та пропозиції щодо їх вирішення

Розділ 3. Сфера освіти

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
Фінансування галузі				
3.1	Нестача коштів у місцевих бюджетах на будівництво нових закладів освіти, їх термомодернізацію, облаштування навчальних кабінетів, оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти, у тому числі комп'ютерного, навчально-методичного та навчально-технічного забезпечення, пожежного оснащення, оплату праці непедагогічних працівників, соціального житла для педагогічних працівників	Передбачити в субвенції з державного бюджету кошти на поточне утримання загальноосвітніх шкіл, оплату праці непедагогічних працівників та енергоносії, оновлення матеріально-технічної бази. Розробити державну програму з будівництва закладів освіти.	<p><i>Пропозиція АМУ не підтримується.</i></p> <p>Змінами до Бюджетного кодексу України (далі - Кодекс) на законодавчому рівні забезпечено повну бюджетну самостійність місцевих бюджетів, у тому числі шляхом збільшення дохідних джерел їх формування та розширення прав органів місцевого самоврядування як в частині адміністрування податків та зборів, так і в частині визначення напрямів використання бюджетних коштів.</p> <p>Закріплення за рівнями бюджетів певних видів доходів чи їх частини здійснено з урахуванням видаткових повноважень, які фінансуються з відповідних бюджетів.</p> <p>Також, в Законі України про Державний бюджет України на відповідний рік передбачається додаткова дотація на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я.</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОБВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
3.2.	Дефіцит освітньої субвенції у зв'язку з недосконалістю формули розрахунку освітньої субвенції	Внести зміни у формулу, що враховуватимуть поділ класів на групи при вивченні окремих предметів, видатки на інклюзивно-ресурсні центри. Змінити розрахункову наповнюваність для міських ОТГ, що мають заклади освіти, розташовані на сільській місцевості. Під час обрахунку враховувати реальний контингент здобувачів загальної середньої освіти, врахувати години індивідуального навчання дітей. Також переглянути формулу розподілу освітньої субвенції, врахувавши специфіку окремих міст Здійснити перерозподіл коштів освітньої субвенції у 2018 році та розподілити 1% резерв освітньої субвенції з метою попередження заборгованостей у виплаті заробітної плати до кінця року.	<p>У Міністерстві освіти і науки створена міжвідомча робоча група з удосконалення формули розподілу освітньої субвенції (наказ МОН від 06.06.2018 № 598) за участі представників та експертів МОН, Мінфіну, Мінрегіону, обласних державних адміністрацій, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування (в тому числі представники Асоціації міст України), проектів міжнародної технічної допомоги (шведсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні»).</p> <p>Завданням робочої групи є здійснення аналізу застосування формули у 2018 році, розгляд спеціальних випадків та напрацювання пропозицій по удосконаленню формули.</p> <p>Слід зазначити, що обсяг освітньої субвенції, що передбачений у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (реєстр. № 9000) враховує видатки на поділ класів на групи при вивченні окремих предметів та видатки на оплату праці працівників інклюзивно-ресурсних центрів.</p>	
3.3.	Нестача коштів у місцевих бюджетах на утримання закладів дошкільної та позашкільної освіти	Передбачити цільові субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на утримання цих закладів	Згідно із статтею 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» управління закладами освіти, які належать територіальним громадам, організація їх матеріально-технічного та фінансового	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>забезпечення, віднесено до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів відповідних рад.</p> <p>Відповідно до статті 89 Бюджетного кодексу України видатки на дошкільну, позашкільну освіту здійснюються з бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад.</p> <p>Тобто питання утримання закладів дошкільної та позашкільної освіти має вирішуватися у першу чергу за рахунок коштів місцевих бюджетів.</p> <p>Крім того, у Державному бюджеті України на 2018 рік для місцевих бюджетів передбачено базову дотацію в обсязі 8,2 млрд. грн, кошти якої можуть бути додатковим джерелом фінансового забезпечення закладів освіти.</p>	
3.4.	Відсутність коштів на фінансування інклюзивно-ресурсних центрів	Передбачити ці видатки у формулі розподілу освітньої субвенції або в інших субвенціях з державного бюджету місцевим бюджетам	<p>Пропозиції АМУ не підтримуються, питання фінансування інклюзивно-ресурсних центрів врегульоване законодавством.</p> <p>Відповідно до Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545, фінансування інклюзивно-</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>ресурсного центру здійснюється засновником відповідно до законодавства. Джерелами фінансування інклюзивно-ресурсного центру є кошти засновника, благодійні внески юридичних та фізичних осіб, інші джерела, не заборонені законодавством.</p> <p>Оплата праці педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів здійснюється за рахунок освітньої субвенції (стаття 103² Бюджетного Кодексу України та постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам»).</p> <p>При цьому слід зазначити, що обсяг коштів освітньої субвенції не має бути єдиним джерелом фінансування цих установ, оскільки відповідно до пункту 2 постанови КМУ від 14.01.2015 № 6 видатки навчальних закладів, визначених статтею 103² Бюджетного кодексу України, дозволяється здійснювати одночасно з державного та місцевих бюджетів, та/або одночасно з різних місцевих бюджетів.</p> <p>Також згідно зі статтею 61 Закону України «Про освіту» оплата праці педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснюється за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів,</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>коштів засновників, власних надходжень закладів освіти, грантів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.</p> <p>На 2019 рік при підготовці законопроекту про державний бюджет України МОН надало Мінфіну пропозиції щодо врахування в освітній субвенції обсягів видатків у сумі 624 млн грн на фінансування оплати праці педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів.</p>	
3.5.	Відсутність коштів на утримання груп подовженого дня	Включити послуги з утримання груп подовженого дня до переліку платних освітніх послуг	<p><i>Пропозиція АМУ не підтримується.</i></p> <p>Відповідно до Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 № 677 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.07.2018 за № 865/32317, групи подовженого дня створюються та функціонують відповідно до рішення засновника закладу загальної середньої освіти за письмовими зверненнями батьків, інших законних представників учнів. Фінансування груп подовженого дня здійснюється за кошти засновника та за інші кошти, не заборонені законодавством. Тобто,</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>саме на засновника покладено здійснення організації роботи групи продовженого дня: наявність необхідної матеріально-технічної бази; забезпечення умов для організації харчування та денного відпочинку (сну) учнів; організації дозвілля учнів тощо.</p> <p>Оплата праці з нарахуваннями педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, у тому числі і вихователів групи продовженого дня, здійснюється за рахунок освітньої субвенції відповідно до статті 1032 Бюджетного кодексу України та постанови Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам».</p> <p>Тобто, плата за перебування дітей у групі продовженого дня у закладі загальної середньої освіти державної та комунальної форми власності не стягується.</p> <p>Натомість, під час організації навчально-виховного процесу групи продовженого дня заклад може надавати платні освітні послуги на договірній основі відповідно до Переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 796.</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
3.6.	Відсутність державних програм, що передбачали б придбання шкільних автобусів для міст (міських ОТГ)	Розробити такі програми	<p>Забезпечення пільгового/безоплатного перевезення здобувачів освіти та педагогічних працівників до місця навчання і додому належить до компетенції місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування і регулюється статтями 56, 66 Закону України «Про освіту», ст. 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».</p> <p>Оскільки потребу, порядок та розміри фінансування підвезення учнів і педагогічних працівників до закладів початкової та базової середньої освіти і у зворотному напрямку (у разі потреби – транспортними засобами, пристосованими для перевезення осіб, які пересуваються на кріслах колісних) визначають органи місцевого самоврядування та передбачають на це відповідні видатки з місцевих бюджетів, доцільно проводити закупівлю шкільних автобусів на місцях за кошти освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.</p> <p>Зазначені кошти знаходяться у розпорядженні місцевих органів виконавчої влади, які самостійно здійснюють їх розподіл відповідно до потреби.</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>Окрім того, відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень районних і обласних рад відноситься затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно району, області, цільових програм з інших питань, заслуховування звітів про їх виконання, зокрема і регіональних програм «Шкільний автобус».</p>	
3.7.	<p>Відсутній механізм розрахунку між радами щодо компенсації за утримання дітей різних громад у дошкільних та інших навчальних закладах</p>	<p>Розробити та затвердити такий механізм</p>	<p>Вказане питання врегульоване Бюджетним кодексом України (далі- Кодекс). Так, відповідно до статті 93 Кодексу місцева рада може передати кошти на здійснення окремих видатків місцевих бюджетів іншій місцевій раді у вигляді міжбюджетного трансферту до відповідного місцевого бюджету.</p> <p>Передача коштів між місцевими бюджетами здійснюється на підставі рішень відповідних місцевих рад, прийнятих кожною із сторін, і укладання договору. Усі договори про передачу коштів між місцевими бюджетами згідно з такими рішеннями укладаються до 1 серпня року, що передує плановому.</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>Статтею 101 Кодексу визначено види міжбюджетних трансфертів, які Верховна Рада Автономної Республіки Крим та місцеві ради можуть передбачати у відповідних бюджетах.</p> <p>Умови надання субвенцій, зазначених у статті 101 Кодексу визначаються відповідним договором сторін, якщо інше не встановлено Кодексом.</p>	
3.8.	Затримка вчасної закупівлі за кошти субвенції меблів НУШ через помісячний розподіл субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» до жовтня 2018 року.	Забезпечувати такі виплати повністю за фінансовий рік, скасувавши помісячну розбивку планових призначень	На сьогодні у всіх областях тривають процедури відкритих торгів на закупівлю обладнання та засобів навчання для початкових класів відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»	
3.9.	Несправедливий механізм розподілу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я	Перевести на прямі відносини з державного бюджету бюджетам міст та ОТГ	<p><i>Пропозиція АМУ не підтримується.</i></p> <p>Напрями спрямування та параметри розподілу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я між обласними бюджетами визначено статтею 103^б Бюджетного кодексу України.</p> <p>Згідно пункту 5 зазначеної статті розподіл додаткової дотації здійснюється між місцевими бюджетами у порядку, визначеному обласними державними</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			адміністраціями та затверджується рішенням про обласний бюджет.	
Кадрові питання				
3.10.	Недостатнє кадрове забезпечення, у тому числі відсутність управлінських кадрів, наявність вакансій із окремих посад, зокрема працівників інклюзивно-ресурсних центрів	<p>Формувати державне замовлення на підготовку педагогічних кадрів відповідно до регіональних потреб.</p> <p>Повернути у законодавчо-нормативні акти обов'язкове 3-річне відпрацювання у закладах освіти випускників-бюджетників педагогічних закладів вищої освіти.</p> <p>Ввести до типових штатних розписів навчальних закладів додатково ставки фахівців, які забезпечать якісну інклюзивну освіту (дефектолог, логопед, практичний психолог, медичний працівник)</p> <p>Розробити державну програму із забезпечення працівників освіти житлом.</p>	<p>Механізм формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців для усіх сфер економіки відповідно до поточних перспективних потреб, здійснюється відповідно до Закону України від 20.11.2012 № 5499-IV "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, науково-педагогічних та робітничих кадрів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів" (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України № 306 "Про затвердження Порядку формування державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів" (далі – Порядок).</p> <p>Зазначеними актами визначено механізм взаємодії головних розпорядників бюджетних коштів, у тому числі, обласних держадміністрацій, у процесі формування державного замовлення на підготовку фахівців наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів та основні напрями його формування.</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>Формування державного замовлення здійснюється відповідно до Методик формування середньострокового прогнозу потреби у фахівцях та робітничих кадрах на ринку праці, затвердженої наказом Міністерства економічного розвитку від 26.03.2013 № 305.</p> <p>Відповідно до пункту 6 зазначеного Порядку формування державного замовлення Міністерством економічного розвитку проводиться робота з узагальненням наданої центральними та місцевими органами виконавчої влади інформації для складання середньострокового прогнозу потреби у фахівцях та робітничих кадрах на ринку праці.</p> <p>Міністерством освіти і науки та іншими центральними органами виконавчої влади, що мають у підпорядкуванні вищі навчальні заклади, при формуванні проектних показників державного замовлення враховуються регіональні потреби у фахівцях з вищою освітою. У зв'язку з цим, керівники вищих навчальних закладів щорічно погоджують контрольні показники обсягів прийому на навчання та випуску фахівців з управліннями освіти і науки обласних та Київської міської державної адміністрації та регіональними центрами зайнятості населення.</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>Участь у погодженні проектних показників державного замовлення вищих навчальних закладів України регіональних центрів зайнятості населення сприяє оптимальному узгодженню реальних потреб ринку праці у регіонах та ринку освітніх послуг.</p> <p><i>Пропозиція АМУ щодо введення до типових штатних розписів навчальних закладів додатково ставки фахівців, які забезпечать якісну інклюзивну освіту (дефектолог, логопед, практичний психолог, медичний працівник) підтримується і виконано МОН</i></p> <p>Штатні нормативи закладів освіти затверджені наказами Міністерства освіти і науки України, які зареєстровані в Міністерстві юстиції України. Цими наказами з метою забезпечення потреб дітей з інвалідністю, які навчаються в закладах освіти, в штатних нормативах закладів освіти передбачено введення посад практичного психолога, асистента вихователя, асистента вчителя, вчителя-логопеда, вчителя-дефектолога, вчителя-реабілітолога, медичних працівників (лікарів, медичних сестер) тощо.</p> <p>Крім того, керівникам закладів надається право у разі виробничої необхідності за рахунок спеціального фонду вводити додаткові посади, необхідні для забезпечення освітнього процесу.</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>Одночасно повідомляємо, що з 2017 року Державним бюджетом України передбачено окрема субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти, а саме дітям сліпим та із зниженим зором, глухим та із зниженим слухом, з тяжкими порушеннями мовлення, із затримкою психічного розвитку, з порушеннями опорно-рухового апарату, з порушенням розумового розвитку, із складними порушеннями розвитку (у тому числі з розладами аутичного спектру).</p> <p>За рахунок цих коштів на умовах цивільно-правових договорів залучаються фахівці для проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми з особливими освітніми потребами, що визначені індивідуальною програмою розвитку таких дітей і дадуть змогу їм опанувати навчальну програму.</p> <p>Бюджетна програма за КПКВК 2201460 «Надання кредитів на будівництво (придбання) житла для науково-педагогічних та педагогічних працівників»</p>	
3.11.	Стаття 77 Закону України «Про освіту» регламентує здійснення медичного обслуговування в системі освіти закладами охорони здоров'я, що не передбачає медична реформа. Тим часом медичні працівники, посади яких передбачені	Врегулювати питання на рівні профільних міністерств.	Питання врегульовано ст.77 Закону України «Про освіту»: організація медичного обслуговування в системі освіти забезпечується відповідно до джерел фінансування закладів освіти кожного рівня освіти, визначених законодавством,	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОБВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
	штатними розкладами закладів загальної середньої та дошкільної освіти, перебувають поза законом.		здійснюється закладами центрального органу виконавчої влади, що здійснює формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я відповідно до законодавства	
3.12.	<p>Заборона ОМС збільшувати кількість працівників бюджетної сфери понад встановлені нормативи. Визначена нормативами кількість окремих категорій працівників закладу освіти не враховує збільшення контингенту учнів і, як наслідок, не може забезпечити якісне обслуговування дітей. Так, згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 06.12.2010 № 1205 «Про затвердження Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів» вводиться максимум 1 посада практичного психолога та соціального педагога (у школах міста навчається 1500-2000 осіб) та 2 посади кухаря, якщо харчується понад 200 учнів (у школах міста харчується 400-800 учнів).</p> <p>Відсутність у Типових штатних нормативах закладів загальної середньої освіти посад головного бухгалтера, бухгалтера, фахівця з публічних закупівель. Враховуючи, що заклади самостійно здійснюватимуть кадрову політику, необхідне збільшення</p>	<p>Внести зміни до зазначеного наказу: ввести додатково по 0,5 ставки практичного психолога та соціального педагога на кожні 300 учнів та 0,5 ставки посади кухаря за кожні 50 учнів понад встановлені норми, а також передбачити додаткове введення підсобних працівників.</p> <p>Внести зміни до Типових штатних нормативах закладів загальної середньої освіти</p>	<p><i>Пропозиції АМУ підтримуються МОН, проте потребують внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 710</i></p> <p>МОН розроблений проект постанови КМУ «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 710», який тричі надсилався до Міністерства фінансів і не погоджений ним. Мінекономрозвитку, Мінсоцполітики, СПО профспілок і роботодавців погодили зазначений проект. Прийняття цього проекту постанови є вкрай важливим для нормального функціонування закладів освіти і розроблено з необхідністю формування штатних розписів закладів та установ освіти відповідно до типових штатних нормативів цих закладів.</p> <p>Штатні розписи державних і комунальних закладів освіти незалежно від підпорядкування і типів встановлюються відповідним органом управління освітою на підставі типових штатних нормативів, встановлених для кожного типу закладу освіти та затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
	кількості штатних одиниць діловода або введення посади інспектора з кадрів		<p>формування державної політики у сфері освіти. Типові штатні нормативи закладів загальної середньої, дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та вищої (технікуми, коледжі, училища) освіти затверджені наказами Міністерства освіти і науки України, які зареєстровані в Міністерстві юстиції України. Формування штатів закладів освіти передбачається з урахуванням їх контингенту учнів (студентів, вихованців), кількості класів (груп), режиму роботи, площ та санітарного стану приміщень, будівель і споруд тощо. При зміні контингенту учнів (студентів, вихованців), збільшенні кількості класів (груп) для якісної організації освітнього процесу у закладах освіти необхідно збільшення штатної чисельності педагогічних та науково-педагогічних працівників.</p> <p>На сьогодні згідно з пунктом 10 Заходів щодо ефективного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 710 «Про ефективне використання державних коштів», таке</p>	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
			<p>коригування штатів закладів освіти не дозволяється.</p> <p>Типові штатні нормативи закладів передбачають максимальний норматив чисельності. Крім того, керівникам закладів надається право у разі виробничої необхідності за рахунок спеціального фонду вводити додаткові посади, необхідні для забезпечення освітнього процесу.</p> <p>Щодо введення додаткових посад практичного психолога і соціального педагога у закладах загальної середньої освіти (більше однієї штатної одиниці при кількості учнів в школі 1500-2000 осіб), то наразі в МОН розроблений проект наказу МОН щодо збільшення штатної чисельності таких працівників (при 601-1000 учнів – 1,5 штатної одиниці, при 1001-1300 учнів – 2 штатні одиниці, при 1301 і більше учнів – 2,5 штатні одиниці). Зазначений проект потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету у сумі</p>	
Дошкільна освіта				
3.13.	Наявність значних нераціональних видатків із місцевих бюджетів на утримання санаторних закладів дошкільної освіти (груп)	Внести зміни до абзацу першого пункту 2 постанови КМУ від 26.08.2002 № 1243 та викласти його у такій редакції: «Установити, що плата не справляється: за харчування дітей у санаторних дошкільних навчальних закладах (групах) для дітей з малими і затухаючими формами туберкульозу та	Пропозиція щодо виключення із абзацу першого пункту 2 постанови КМУ від 26.08.2002 № 1243 спеціальних дошкільних навчальних закладів (груп) для дітей, які потребують корекції фізичного або розумового розвитку суперечить частині 3 статті 56 Закону України «Про освіту», якою визначено, що органи державної влади та	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
		дітей із інвалідністю», виключивши «спеціальні дошкільні навчальні заклади (групи) для дітей, які потребують корекції фізичного або розумового розвитку»	органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади освіти, забезпечують безоплатним гарячим харчуванням, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), які навчаються в закладах дошкільної освіти.	
Загальна середня освіта				
3.14.	Невідповідність програм старшої школи програмам ЗНО	Узгодити програми старшої школи з програмами ЗНО	Відповідно до статті 45 Закону України «Про вищу освіту» програми зовнішнього незалежного оцінювання за результатами здобуття повної загальної середньої освіти укладаються у межах навчальних програм загальної середньої освіти, затверджених відповідно до законодавства.	
Професійно-технічна освіта				
3.15.	Неможливість раціонального використання приміщень закладів професійно-технічної освіти та повного фінансування витрат на їх утримання, розвитку матеріально-технічної бази, здійснення управління ними у зв'язку з гальмуванням процесу передачі навчальних закладів з державної власності до комунальної власності міст-обласних	Передати фінансування закладів професійно-технічної освіти на рівень області, як того вимагає концепція регіонального замовлення	Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 831-р «Питання управління державними закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підпорядкованими Міністерству освіти і науки», в якому передбачено передачу окремих функцій з управління обласним, Київській міській державним адміністраціям,	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
	центрів, відсутністю чітко визначених управлінських функцій		зокрема оперативне управління майном закладів освіти. Враховуючи базовий рівень економічного управління регіонів та показники інвестицій областей у розвиток системи професійної (професійно-технічної) освіти Міністерство освіти і науки України вважає за необхідне передачу цілісних майнових комплексів закладів професійної освіти областей з державної у комунальну власність на обласний рівень.	
Питання законодавства				
3.16.	Відсутність Законів України «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту» та ряду підзаконних актів не дають у повній мірі реалізувати вимоги Закону «Про освіту»	Пришвидшити їх підготовку та прийняття, зокрема вписати чітко розмежування поняття автономії закладу та її видів	Закони України «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту» готуються Міністерством освіти і науки України	
3.17.	Відсутність підзаконних актів, які б регламентували здобуття освіти за сімейною (домашньою) формою	Підготувати їх та прийняти	Готується проект наказу Міністерства освіти і науки України про індивідуальну форму здобуття освіти, який включає в т. ч. положення про сімейну (домашню) форму здобуття освіти	
3.18.	Відсутні нормативи щодо наповнюваності закладу загальної середньої освіти, гранична наповнюваність класів до 30 осіб не дозволяє виконати вимоги НУШ	Встановити нормативи щодо наповнюваності закладу загальної середньої освіти дітьми. Початкова школа (заклад I ст.) – 10 учнів, гімназія (заклад II ст.) – 40-60 учнів, ліцей (заклад III ст.) – 150 учнів. Переглянути граничну наповнюваність для класів (для початкових – не більше 20 дітей).	Дане питання буде урегульовано новою редакцією Закону України «Про повну загальну середню освіту»	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
3.19.	Складність тендерних процедур для закладів освіти із забезпечення закладів освіти продуктами харчування та твердим паливом з метою організації харчування дітей та своєчасної підготовки й проведення опалювальних сезонів	Перевести процедури закупівель для забезпечення закладів освіти в поле протокольного-моніторингових переговорів, надання переваги місцевим виробникам з метою забезпечення безперервності та якості харчування, спрощення процедури закупівель	Тендерні процедури закупівель чітко визначені законодавством України	
3.20.	Посадові оклади тарифних розрядів спеціалістів, технічного та обслуговуючого персоналу закладів освіти не відповідають рівню середньої заробітної плати працівників аналогічних професій в інших сферах	Переглянути тарифних розрядів працівників сфери освіти	Відповідно до Закону України «Про оплату праці» (ст.8) умови оплати праці визначаються виключно Кабінетом Міністрів України	
3.21.	Відсутність механізму атестації бібліотекарів закладів загальної освіти	Розробити та затвердити порядок атестації шкільних бібліотекарів	Дане питання відноситься до компетенції Міністерства культури України	
3.22.	Відсутні штатні нормативи для нових типів закладів із інтернатними відділеннями, положення про інтернатні відділення, порядок оплати або звільнення батьків від оплати за перебування дітей у них	Розробити та затвердити відповідні нормативно-правові акти	Дане питання буде розглядатися Міністерством освіти і науки України	
3.23.	Неузгоджені терміни атестації педагогічних працівників (1 раз на 5 років) та сертифікації (1 раз на 3 роки). У разі згоди на сертифікацію педагог змушений буде проходити її двічі протягом атестаційного періоду	Узгодити терміни проходження сертифікації та визначити їх також 1 раз на 5 років	На даний час діє Типове положення про атестацію педпрацівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930 Ведеться робота з розробки проекту постанови КМУ «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників»	

№ з/п	Суть проблеми порушеної органами місцевого самоврядування	Пропозиції органів місцевого самоврядування щодо її вирішення	Позиція міністерства, іншого ЦОВВ щодо порушеної проблеми, стан та шляхи врегулювання, підготовка відповідних актів, спрямованих на її вирішення	Примітки
3.24.	Неузгодженість Державних санітарних правил і норм для закладів загальної середньої освіти та вимог НУШ, зокрема щодо нормативу площі навчальних кімнат на 1 учня	Узгодити у частині відповідності вимогам НУШ	МОЗ розробляє проект нового санітарного регламенту діяльності закладів загальної середньої освіти, що урегулює питання необхідної кількості квадратних метрів приміщення на одного учня	
3.25.	Відсутність підстав для розірвання трудових відносин закладу освіти з асистентом учителя/вихователя у разі вибуття зі школи учня з особливими освітніми потребами або його переведення на індивідуальне навчання	Прийняти відповідний нормативно-правовий акт	Прийняття та звільнення учителів (вихователів), асистентів вчителів проводиться відповідно до Кодексу законів про працю України	